

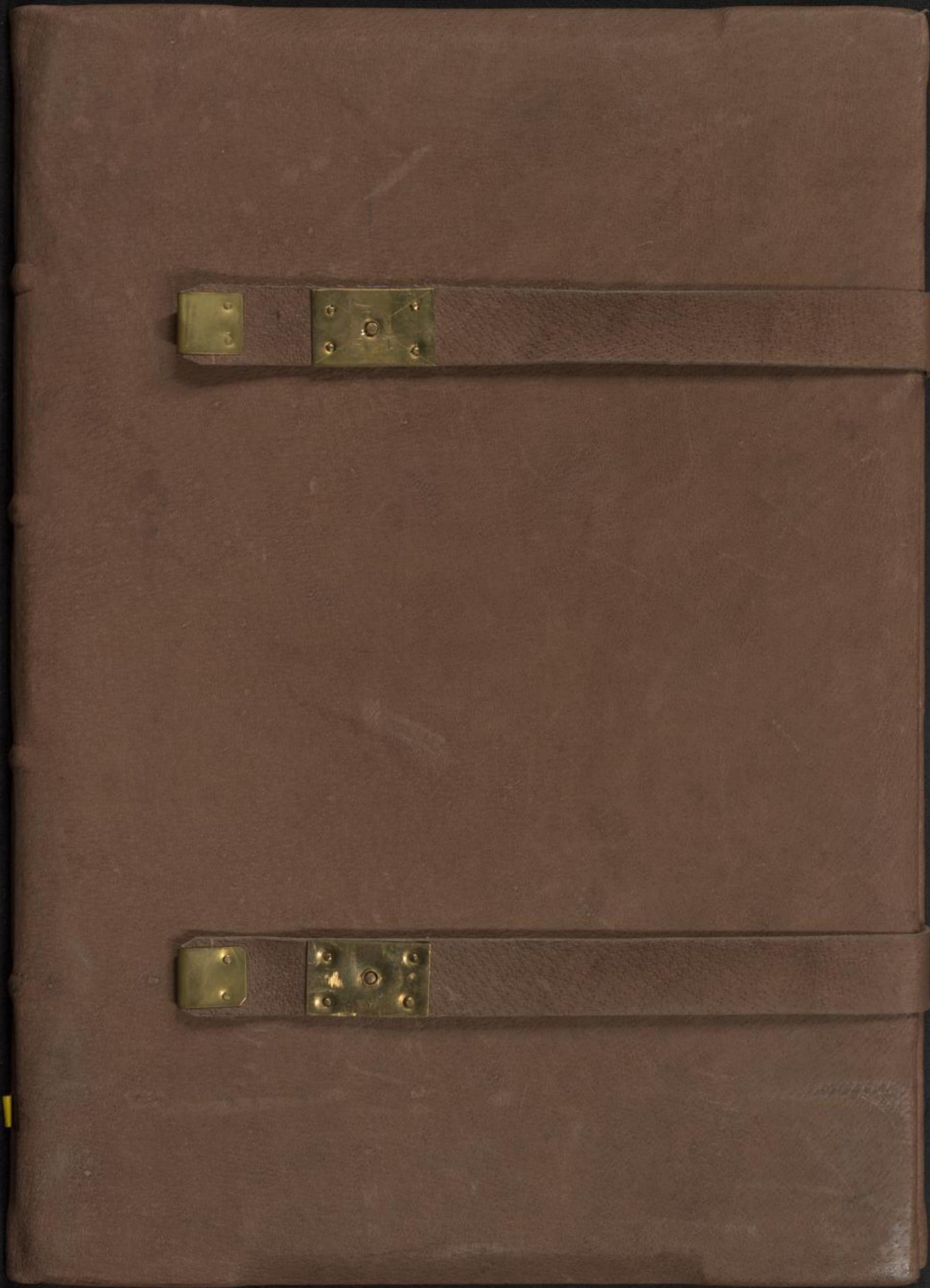
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Todtmooser Bruderschaftsbuch - Cod. U. H. 3

[Todtmoos?], [1471]

[urn:nbn:de:bsz:31-231582](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-231582)

Am bestimmte Hecken ft 3

Introtus pro Defunctis.

Re quem e ter nã do na eis

domi ne et lux perpe tua luceat

e is. *ps.* **I**n memo ria eterna erunt

iusti ab audi tione mala nõ timebũt

Ryre e leyson **R**priste leyson

Ryre leyson. **R**yre

leyson.

Graduale.

Re quem eter nam do na tis

do mine et lux perpe

tu a lu creat e is. *vers?*

In memoria e ter

na e runt

iust i ab auditione ma

la non

cadant in obscu ra sed signifer Sc̄tus Michael rep̄

sentet eas in lucem sanctam. Quā olim

abrahe promisisti et semini

ni eius. Ho stias et preces q̄s tibi dñe offe

rimus tu pie suscipe pro aniabus illis quarum

hodie memoriam agimus fac eas dom̄ie de morte

transire ad vitam eternam. Quā

Sanctus. Sanctus. Sanctus dominus deus

sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua

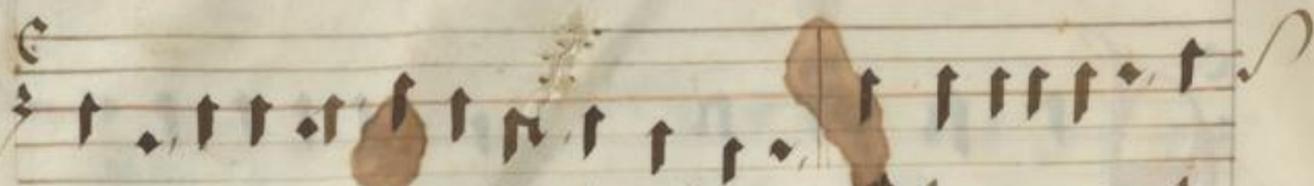
Deus in excelsis. Benedictus qui venit in no

mine domini **D**eus in excelsis.

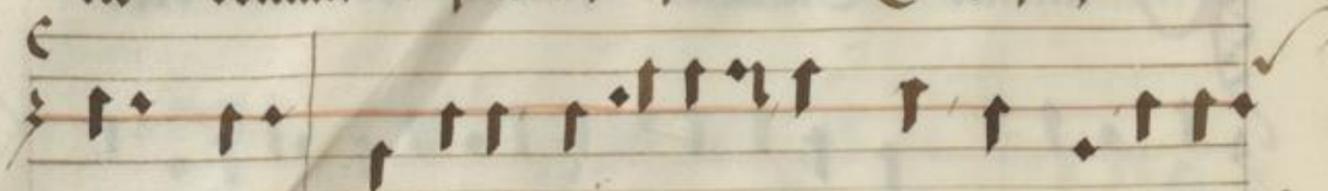
Agnus dei qui tollis peccata mundi dona eis

requiem. sempiternam. *Comunio.*

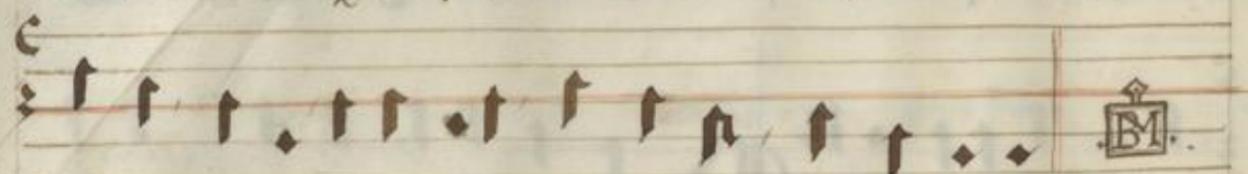
Pro quorū memoria corpus christi sumitur dona

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpetua lu

ceat eis. Pro quoz memoria sanguis xpristi sumitur?

dona eis domine requiem sempiternam.

De beata virgine.

Sanctus. Sanctus, Sanctus dominus
deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra glo ri a
tu a **D** sanna in ex cel sis.
Benedictus marie fili us qui venit in noie do
mini **D** sanna in ex cel
sis. **A**gnus de i qui tollis
pecca ta mundi misere re nobis.

Agnus dei qui tollis peccata mundi mise
re re nobis. **A**gnus dei qui tol
lis peccata mundi Dona nobis pacem.

Ies i te dies illa soluet seclum in

fauilla teste dauid cum sibylla .

Qantus tre mor est futurus quando

iudex euenturus cuncta stricte discus

urus **L**u ba mirum spargens so

num p sepulchra regionum coget o

mnes ante thronum **M**ors stupe

bit et natura cum resurget creatura iudi
canti responsura Liber scripto pferet
in quo totum continetur unde mundus iudi
ceti Iudex ergo cum sedebit quidquid
latet apparebit nil inultum remanebit
Quid sum miser tunc dicturus quem
patronum rogaturus dum iuxta iustus

cremies igne Inter oues locum
 psta et ab hædis me seqstra statues
 in pte dextera Confutatis male
 dictis flamis acrib9 addictis uoca
 me cum bndictis Oro supplex
 et accliuis cor contritum qsi cinis
 gere curam mei finis. Lachrimosa
 dies illa qua resurget ex fauilla

iudicandus; homo reus. **Q**uic
ergo parce Deus pie Iesu dñe
dona eis regem. **A**men.

7
Anno domini Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo
primo vicesima die mensis Augusti. Infra scripti venerabiles ac in xpo
deuoti doctores, magistri, et dñi in Ecclesia gloriosissime uirginis
marie genitricis dei et dñi nri ihesu xpi in Totmoz. Constan
dyoces. In simul congregati pro laude et honore eiusdem matris et
eius filij. Necnon et ob salutem aiaz om̄ parentū fratrum Sororū
et antecessorū benefactorū. Et om̄ eis commissorū uiuorū et defunctorū. Infra
scriptam statuerūt inter se. Et successorū eorū. fideliori modo et forma quo pote
runt seruare fraternitatis ordinationem.

Primo Enim statuerūt. Qd̄ omni anno ipsi confres ac posteri eorū die
statuenda ab eis infra octauas Assumptionis dicte matris nre Marie Ibidem co
uemant debita et bona hora ad cantandū p̄mas uesp̄as eiusdem diei. Cum
uesp̄is mortuorū. Ne dem̄ procedant ad cenam recipiendam. Post qua
cenam iterū ad eandem Ecclesiam conuemant ad decantandam deuotissimam
Antiphonam. Salue regina. Cum versic̄o et Collecta consuet̄ eiusdem
dicte et gloriose uirginis. Et dem̄ fratres p̄sentes cū discretionē vadant ad
requiem.

Secundo statuerunt vt singuli fratres ibidem quiescent̄ de mane bona hora
surgant, et se ad diuina celebranda meliori modo quo poterūt deuote disponat.
et in Ecclesia om̄es compareant tempe uigiliarū et missarū ibidem decantandarū.
Et p̄mo cantent uigilie mortuorū. dem̄ missa pro defunctis. ac dem̄ solemp
ne officiu de Assumptione dicte matris nre marie. Et ad hec duo officia quilibet
confratru more solito suū p̄sentet offertoriū per se uel aliu. Completis
itaq̄ officiis. Iterū pro defunctis uespe mortuorū cantent̄ uel legantur quas
concludere habet Summandus uel alius pro eo ad hoc ordmatus. cū Collectis
consuetis et asp̄sione aque b̄ndicte. Dem̄ si fr̄es aliq̄ necesse habeat tracta
re breuiori modo quo poterit om̄ibus p̄ntibus fiat. Et specietenus dies am
uersarij sequentis anni celebrand̄ statuet̄ et intimetur. Et tunc fr̄es cū discre
tione ad Refectionē vadant. Et post refectionē cunctis expeditis cū licen
tia quilibet ad pp̄ria meare ualeat.

Tercio Statuerunt ut nullus Confratru absqz Rationabili causa se a dictis absentare psumat die qua supra. sed fideliter pareat. aut se causam rationabilem ut sibi uideatur habeat quapropt parere no ualeat per se uel alium confratres de hoc informet. et tres solidos de moneta Basilien ad eundem locum pro tunc mittat. Et in loco suo debitu suu celebrando si ualeat aut audiendo missas cum orationibus consuetis et sibi possibilibus faciat die eadem pro omnibus fratribus et sibi commissis.

Quarto Statuerunt. Qd aulibet Confrater Sacerdos in suis missis ubilibus celebrandis memoriter habeat uiuos omnes confratres in genere In loco Canoniz memorie uiuoz. Et omnes defunctos in loco memorie mortuoz sine dolo et fraude. Item et fratres layci Similem memoriam uiuoz et defunctoz habeant in quibuslibz missis ab eis audic-
dis.

Quinto Statuerunt. ut cum aliquis Confratru et Sorozum siue Sacerdos siue laycus debitu carnis psoluerit. Qd extunc quilibet adhuc uiuens postqua certe hoc pceperit. Licet quo possit tres Sacerdos celebret missas pro aia huius defuncti. aut per alium si ipse comode non ualeat fieri disponat. Similiter Confrater siue Soroz laycus siue layca per Sacerdotem hec fieri disponat absqz dolo et fraude.

Sexto Statuerunt. Qd nullus recipiatur in Confratrem siue Sorozem huius fraternitatis nisi in tempe die et loco quibus supra a fratribus omnibus ibi congregatis. ad quem et quos idem recipiendus se psentare tenet per se uel pcuratore suu ad hoc constitutum.

Can Statuerunt. Quod nullus Confratru astringat ad supradicta
 statuta, et singula alia statuta huius fraternitatis sub p[er]to mortali si que
 non compleat nec cogere volumus quemquam ad hoc. sed comonere per dilec-
 tionem qua diligat gloriosam uirginem mariam, cum filio eius huius fraternitatis
 nostre matrem electam, ac sub dilectione Confratru om[n]ium et Sororum,
 quos ex p[re]cepto dei semp[er] et nunc ex vinculo fraternitatis huius, tamquam seipsum
 tenetur diligere. Faciat in hys quilibet scdm dictamen sue consciencie, et
 scdm qd uelit particeps fieri om[n]ium bonorum fr[at]rum nostrorum.

Ms

Handwritten text in a Gothic script, likely a historical document or legal text, starting with a large initial 'F'.

Second block of handwritten text in Gothic script, appearing as a separate paragraph or section.

Third block of handwritten text in Gothic script, possibly a concluding section or signature area.

219

Ecce tu pulcra es amica mea ecce tu pulcra
 Ps.
 Dia
 laud.

oculi tui columbarum. Euouae. *Ant.* **S**icut lyli um

in ter spinas sic amica mea in ter filias. Euouae.

Rauis distillans labia tua spmsa et odor uestime
 to rum tuorum sicut odor thuris. Euouae. *Ant.*

Amissiones tue para dyfus malorum punitoru cum
 pinozum fructibus. Euouae. **A**ons or torum pute

us aquarum uiuentium que fluunt impetu de lybano. Euod.

Ant.

Dominus possedit me in initio viarum suarum antequam
quiesceret a principio. ab eterno ordinata sum et ex antiquis.
antequam terra fieret. Deo gratia.

Sicut in nobilibus uirga ysaie salua flos campi
maria. **V**nde extum est **A**lyium

Dor tuus super cuncta
conuallum.

Preciosa unguenta fauus distillans labia tua mel

et lac sub lingua tua. **V**nde or. **G**loria patri

geniteque patri et tibi compar utriusque spiritus sal

me. **V**nde or. **Ant.** **S**up
Magis **V**irgo prudentissima quo pro

grede ris quali auro ra ualde cutilans filia syon

tota formosa et suavis es pulchra ut luna e

lecta ut sol. Euouae.

O Audemus omnes in do mi no diem

festum cele brantes in hono re Marie uirginis

de cuius Assumpcio ne gaudent an ge li et

collau dant si lum de i. **L**uctauit

cor meum uerbum bonum dico ego opera mea regi.

Domine deus rex celestis deus pater
tuam.

Altissimus. Domine fili unigenite ihesu
omni potens.

Spiritus et alme orphanorum para
criste.

Domine deus agnus dei filius patris.
dote.

Quoniam tu solus sanctus tu solus dominus tu solus altissimus tu solus
primogenitus marie uirginis matris.

Qui tollis peccata mundi miserere nobis. Qui tol
lis peccata mundi

scilicet deprecationem nostram.

Qui sedes ad dexteram patris
ad marie gloriam.

Misere re nobis. **Q**uoniam tu solus sanctus.
Mariam sanctificans. **T**u solus dominus. **M**ariam
Gubernans. **T**u solus altissi mus. **M**ariam co
ronans ihesu cri ste. **C**um sancto spiritu in glo
ria dei pa tris. **A**men.

Propter uerita tem et mansuetudinem et iusti
tiam et deducet te mirabi
liter dex tera tua. **R**udi

De

70

et uide et inclina au rem
 tuam quia concupiuit rex
 spe aem tuam.

Alle lu ia.

Sumpta est maria
 in ce lum gau det exer a
 tus an ge lo rum.

Quod gaudent angelorum chori gloriose uirgini **Q**ue
sine uirili coniunctione genuit **I**llum qui suo mundum
aurore medicat **Q**uam ipsa letatur quod celi iam conspi-
catur principem. **I**n terris cui quondam sugendas uirgo
manillas prebuit. **Q**uam celebris angelis maria ihesu
mater creditur. **Q**ui filij illius debitos se agnoscunt
famulos. **Q**ua gloria in celis ista uirgo colitur.
Que domino celi prebuit hospiciam sui sanctissimi cor-

Quam splendida polo stella maris rutilat. **Q**ue
omnium lumen astrorum et hominum atq; spirituum
genuit. **T**e celi regina hec plebsula pijs concelebrat
mentibus. **T**e cantu melodu super ethera vna cum an-
gelis eleuat. **T**e libri uirgo concinunt prophetaru cho-
rus iubilat sacerdotum apostoli christiq; martyres pre-
dicant. **T**e plebs sexus sequitur utriusq; uitam dili-
gens uirginalem celicolas in castimonia emulans.

Ecclesia ergo cuncta te cordibus teq; carminibus ue
 nerans. **T**ibi suam manifestat deuotionem precatu te
 suplici implorans maria, **U**t tibi auxilio cuncta xp̄m
 dominiuum esse digneris precium. **Dff.** **O**fferen
 tur regi uir gi nes post eam pro
 xime in edifica ius offeren tur
 tibi. **Com.** **D**ilexi sti iusti
 ci am et odi sti iniquita

tem prop terea unxit te de us de

us tu us.

In festo assumptionis bte marie uirgis ad mat' Inuitat.

Virgo dei genitrix que in celis letaris cum ange

lis. Videns faciem saluatoris interce de pro nob.

Venite exultemus domino iubilemus deo salutaris.

nostro preoccupemus faciem eius in confessione et in

psalmis iubilemus e. Videns **Q**uoniam deus

magnus dominus et rex magnus sup omnes deos

quoniam non repellit dominus plebem suam quia
in manu eius sunt omnes fines terre et altitudines
montium ipse conspiciat. **Virgo.** **Q**uoniam ipsius
est mare et ipse fecit illud et arcum fundauerunt
manus eius uenite adoremus et procidamus ante
deum proremus coram domino qui fecit nos quia
ipse est dominus deus noster nos autem populus eius
et oues pascue eius. **Uitens.** **N**odie si uocem eius
audieritis nolite obdurare corda uestra sicut in exa

terbacione secundum diem temptationis in deserto
 ubi temptauerunt me patres uestri probauerunt et
 uiderunt opera mea. **Virgo.** **Q**uadragesima annis
 proximus fui generationi huic et dixi semper hi er
 rant corde ipsi uero non cognouerunt uias meas
 quibus iuravi in ira mea si introibunt in requiem
 meam. **Videns.** **G**loria patri et filio et Spiritui sco
 Sicut erat in principio et nunc et semper et in secu
 la seculor amen. **Virgo.** **Antiphona.** **E**xaltata es. **Euouae.**

Domine dñs nr: qm admirabile est nomen tuu in
omniuersa tra **Q**m eleuata est magnificentia tua:
sup celos **E**x ore infantiu & lactenciu pfectisti laudem
propt inimicos tuos: ut destruas inimicu et ultorem
Quonia uidebo celos tuos opa digitor tuor: luna &
stellas que tu fundasti **Q**uid est homo qd memor es
eius: aut filius hois qm uisitas cu **M**inuisti eum pau
lominus ab angelis: gla & honore coronasti eu: et
constituisti eu sup opa manu tuar **O**mnia subie
cisti sub pedib: eius: oues & boues uniuersas insup et
pecora campi **A**uolucres cel: & pisces maris qui pam
bulant semitas maris **O**ne dñs nr: qm admirabi
le est nomen
tuu in uniu
la tra **G**la. **E**xtaltata es sancta dei genitrix sup
choros angelor ad celestia regna. **P**aradisi ianue.
Celi enarrant gloriam dei: et opa manu
eius annunciat firmamentu **D**ies diei
eructat uibu: et nox nocti indicat sciencia **ps.** **E**uouac.
Non sunt loquere neq: sermones: quor no audiantur
uoces eor **I**n omnem tram exiit sonus eor: et in fi
nes orbis tre uiba eor **I**n sole posuit tabernacu suu:
et ipe tanqm sponsus pcedens de thalamo suo **E**xulta
uit ut gigas ad currenda uiam: a summo celo egressio
eius **E**t occulus eius usq: ad summu eius: nec est q

se abscondat a calore ei. **L**ex dñi immaculata ducet
 aias: testimoniu dñi fidele sapiam prestans pndis
Iusticie dñi certe lenificantes corda: pceptu dñi luci
 dum illuminans oculos. **T**imor dñi scs permanens i
 seculu seculi: iudicia dñi via iustificata in semetipsa
Desiderabilia sup aurum & lapidem piosum multu: et
 dulciora sup mel & fauu. **E**tem seruis tuis custodit
 ea: in custodiendis illis retributio multa. **D**elicta
 quis intelligit. ab occultis meis munda me: et ab ali
 enis pte seruis tuis. **S**i mei no fuerint dñati: tuc i
 maculatus ero: et emundabor a delicto meo. **E**t erit
 ut cõplacant eloqa oris mei: et meditatio cordis mei
 in aspectu tuo semp. **Q**uoniam
 adiutor m̃s: et redemptor
 meus. **G**loria patri. **A**men. **P**aradisi ianue per te

uobis aperte sunt quas hodie gloriosa cum ange

lis triumphas. **A**men. **B**enedicta tu. **E**uouae.

Quoniam est terra & plenitudo eius: orbis terrarum & uniuersi
 qui habitant in eo. **Q**uia ipse super maria fundauit
 eum: et super flucta parauit eum. **Q**uis ascendet in mon
 tem dñi: aut quis stabit in loco sco ei. **I**nuocens manibus
 et mudo corde: qui non accepit in uano animam suam: nec iu
 rauerit in dolo primo suo. **H**ic accipiet benedictionem a

dn̄o: et in̄iam a deo salutari suo. **H**ec est genitio querentiu
cu: querentiu faciem dei iacob. **A**tollite portas principes
ur̄as: et eleuam̄i porte et̄nales: et introibit rex glorie

Quis est iste rex gl̄e: dn̄s fortis & potens dn̄s potens in p̄
lio. **A**tollite portas principes ur̄as: et eleuam̄i porte et̄na
les: et introibit rex gl̄e. **Q**uis est iste rex gl̄e: dn̄s uirtutu

ipe est rex
gl̄e. **G**loria
patri. **B**enedicta tu in iudiciis et benedictus

V Diffusa est gracia in labijs tuis. **P**ro.
k. x. k. Pater nr̄. Et ne nos. **J**erom
fructus uentris tui. **C**ogitis. **L**eo pia

De assumptioe b̄te & gl̄ose semp̄ uirginis marie. qua
liter assumpta est. q̄ uia id deposuit intencio. p̄ncipia
absens scribere uob̄ curau. ne forte si uenit ur̄is i ma
nibz illud apocriph̄i de t̄nsitu eiusde diuina p̄ certis re
cipiatis. **P**resert̄i cū ex ijs nichil aliud expiri possit
pro certo. nisi qd̄ hodierna die ungiut a corp̄e. **M**onst̄
tur aut̄ sepulchr̄i eius i uallis iosaphat medio. que
uallis est int̄ montē syon. et montē oliueti posita. ubi
eius in honore fabricata est eccl̄ia m̄ro lapideo tabu
latu. in qua sepulta fuisse. ab
om̄ibz ibidem p̄dicat̄. sed n̄c
uacuu cernentibz ostendit̄. **I**u. **V**idi specio s̄a

sicut columban̄i descendentem desuper cuos aqua

rum cuius inestimabilis odor erat in his in
 uestimentis eius. Et si tunc dies uer in cir
 cumdabant eam flores rosa cum et lilia conual
 lium. **Q**ue est ista que ascendit per de
 lectum sicut uirgula fum ex aromatibus mir
 re et thuris. **Et si.** **¶** ut assumpta fuit cum cor
 pore. an abiit relicto corpore. Quo aut. uel quot tpe.
 aut quibz psonis sanctissimi corpus ei inde ablatum
 fuit. uel ubi tñspositū. utriue surrexit. nescit. Quā
 uis nōnulli astruere eā uelint iam resuscitatā. et utam
 cū xpō immortalitate uestiri. Quid aut horz uerius cē
 seat. ambigim. Melius tamē deo totū cōmittimus. qm
 aliquid auctoritate nrā temere diffinire uelim. qd non
 probam. sicut & de hys quos cū dno resurrexisse legim.
 sed utri redierint in puluerē certū nō habem. Tu. **R**

Sicut cedrus exaltata sum in li ba no
et sicut cypres sus in mon te sy on quasi micra
e ler ta. Dedi suauita tem o do nis.

Et sicut cynamomū et balsa mum
Lec **O**e hys pfecto non
a roma ti zans. Dedi. **iii.** scriit. qd iam in illis p
petua cōpleta sit resurrectio. Unde & bts Petrus dixisse le
git. cum de dauid loqueret. & sepulchru eius apud nos
est. q̄i non sit ausus dicere. qd ipse aut corpus eius apud
nos est. sed tū sepulchre. hinc autē resurrexisse. & ipm cū
ceteris sc̄is. et ideo uacuu remansisse monumentū eius. ut
nūc bte marie term̄. Quod q̄a nichil ipossibile est deo.
nec nos de bta maria factū obnuim. quamq̄m p̄t cau
telam magis opinari oportet. q̄m inconsulte diffinire. qd
sine piculo nescit. De hys ergo ex quibz certi sum̄ tantis
per loq̄mur. ad exhortacionē
nrām et laudem nominis
dei. Tu autem. **Responsio** **L**uc est i sta que

processit sicut sol et formosa tanquam iheru
 salem. Vide runt e am fili e syon et beatam
 dice runt et regine laudauit e am. **Q**ue
 est ista que ascendit per desertum sicut uirgula
 fu mi ex acornatibus iudice et thu ris. **Wite.** **Am.**

Ereptauit cor meum **ps**
 uerbuu bonu: dico **da**
 ego opera mea regi **Am uid.** **S**perie tua. **E**uouae.
 gua mea calamus scribe: uelocit scribentis **S**periosus
 forma p filijs homi: diffusa est gra in labijs tuis. propt
 ea benedixit te ds in eternu **A**tingere gladio tuo sup fe
 mure tuu: potentissime **S**perie tua et pulchritudine tua:
 intende pspere pcede & regna **P**ropt ueritate & mansue
 tudine et iusticia: et deducet te mirabilis dexta tua.
Sagitte tue acute: ppli sub te cadent in corda inimicor
 regis **S**edes tua ds in scdm secudi: uiga directionis uirga
 regni tui **O**ilexisti iusticia & odisti iniquitatem: ppter ea

onit te dñs dñs tuus oleo leticie p̄ sortibz tuis. **M**irra &
gutta et cassia a uestimētis tuis a domibz eburneis: ex
quibz delectauerūt te filie regū in honore tuo. **A**stitit
regina a dextis tuis in uestitu de aurato: circumdata uarie
tate. **A**udi filia & uide: et inclina aurē tuā. et obliuiscē
p̄p̄m tuū & domū patris tui. **E**t concipiet rex detorem
tuū: qm̄ ip̄e est dñs dñs tuus et adorabunt eū. **E**t filie
tyri in muneribz uictū tuū deprecabunt: om̄s diuites
plebis. **O**mnis gl̄a eius filie regis ab intus: in fimbriis
auris circumamicta uarietate. **A**dducent regi uigines
post eā: prime eius afferent tibi. **O**fferent in leticia &
exultatione: adducent in templū regis. **P**ro patribus
tuis nati sunt tibi filij: stitues eos p̄ncipes sup̄ omnem
terrā. **M**emor ero nōis tui: in oī generatione & generatione.
Propterea p̄p̄i confitebunt tibi: in eternū & in seculū sc̄li. **Gl̄.**

Ser. . . . .
petie tua et pulchritudine tua intende prospere. **ā**

Aduuabit eam. **E**uouat. **p̄**
procede et regna. **āii**

Deus n̄r refugū & iūis: adiutor in tribulationibz
que inuenerūt nos nimis. **P**ropterea non timebi
mus dū turbabit terra: et transferent montes in cor
maris. **S**onuerūt & turbate sunt aque eorū: conturba
ti sunt montes i fortitudine eius. **F**luminis ipectus leti
ficat ciuitatē dei: sanctificauit tabernaculū suū altissimū

Deus in medio eius non commovebitur: adiuuabit eam deus
 mane dilucido **C**onturbate sunt gentes et inclinata sunt
 regna: dedit uocem suam mota est terra **D**ominus uirtutum nobi-
 scum: susceptor noster deus iacob **V**enite et uidete opera domini: quae
 posuit prodigia super terram: auferens bella usque ad finem terre
Ferui steterunt et fringet arma: et scuta comburet igni **U**-
 cate et uidete quoniam ego sum deus: exaltabor in gentibus et
 exaltabor in terra **D**ominus uirtutum nobiscum: susce-
 ptor noster deus iacob **G**loria patri et filio: *Antiph*

Adiuuabit eam deus uultu suo deus in medio eius

non commovebitur. *Antiph* **S**icut letancium. *Euouae.*

Fundamenta eius in montibus sanctis: diligit dominus por-
 tas syon super omnia tabernacula iacob **G**loria dei sicut
 de te: ciuitas dei **M**emor ero caab et habdomis: scientibus
 me **H**ae alienigenae et tyris et populi ethiopi: hi fuerunt
 illi **N**unquid syon dicet homo: et homo natus est in
 ea: et ipse fundauit eam altissimam **D**ominus narrabit in scri-
 pturis populi: et principum horum **S**icut letan-
 cium: omnium habitatio in te **G**loria. *Antiph* **S**icut letancium omnium

Verba spe tua et pulchritudine tua. *Antiph* **Q**uia

Hodie bñ uirgo gaudia uite etne felicit̃ introiuit. al
 ternantibz ymnis dicis angeloz choris. infra pascu
 a etne ueriditatis. ubi una societas om̃i cuiu sup̃noze.
 ubi dulcis solēntas angeloz. ubi post labores & erum
 nas dulcis & suauis refectio est aīaz. **H**odie glōsa uirgo
 celos ascendit. cogō gaudete. q̃a ineffabiliter sublimata.
 cū xp̃o regnat in eternū. Regina mūdi hodie de p̃nti se
 culo neq̃ eripit̃. **H**ic dico gaudete. q̃ secūra de sua imar
 cessibili gl̃a ad celi puenit palaciū. **E**xultate in quā et

Bea tam me **Respō** letet̃ oīs orbis. quia hodie no
lori bis om̃ibz eius intuentibz
um. meritis salus aucta est. **I**n at.

(Musical notation on a red staff)

dicent omnes generati o nes. **Q**uia

(Musical notation on a red staff)

fe cit michi do mi nus magna quia po

(Musical notation on a red staff)

tens est et sanctum no men e us. **E**t

(Musical notation on a red staff)

miseriordia eius a progeme in progemi es

(Musical notation on a red staff)

timen ti bus e um. **Q**uia. **u.** parit̃ festiui

Let **R**ogo ut
cio **R**omēs

tatem gl'ose uirginis deuotissime celebrem. quia hec est dies
 p'clara. in q' meruit exaltari sup choros angeloz. et puen
 re ultra q'm n're humanitatis est nata. cu' eleuat' in dex
 teram patris. Hec est mo' dies. in qua usq; ad throni celsi
 tudine intemerata mat. et uirgo p'cessit. atq; in regni solio
 sublimata. post xpm gl'osa resedit. Sic itaq; ubiq; sc'ta
 canit ecclia. qd de nullo alio sco'e fas est credere. ut ultra
 angeloz uel archangeloz merita t'iscenderit. Hoc quippe
 p'ilegiu' non nature e'. sed gr'e uirginis. de qua natus ipe

Omnatam in montibus filiam **sc** deus et ho
 sp'io mo. Tu **sc**
 ierem. aut d'ne.

theru sa lem do minus concu pi uit. Et

uidentes eam fili e sy on et bea tissimam pre

di caue runt dicentes ungentum effu

sum no men tu um. **A**stitit

regina a dextris tu is in uestitu deaurato circum

135
data uarietate. Et uiden. **Let no scē**

Quam ac talem uirginem uenit ultra angelicam quodammodo dignitatem quam fas est laudibus dignissime efferri. que xpi p gram sup choros angeloe exaltata deuotissime hodie predicat. Precessit nempe dn̄s ac saluator. & pparauit huic sanctissime uirgin locū immortalitatis. ut cū eo regnare possit in ppetuū. Et hec est p̄ntis diei festiuitas in qua glōsa ad ethereū puenit thalamū. Profecto festiuitas hec sicuti & uirgo incōparabilis est omniū sanctorū festiuitatib; & admiranda etiā angelicis iuu

Super saluam et omnē pulchritudinem **tu at. 2^m**

dilecta es a domino et regina

caelestis uocari digna

es. Nam et chori angelorum cum consortes

et conciuēs tuī. **S**pe n̄ tua et pulchritudine

musical notation

tudine tua intende prospere proce de et

musical notation

regna. Nam et. **G**audere maria uirgo.

Quantate dno canticu nouu: cantate dno
ois tra **Q**uantate dno & bndicite nom
eius: annunciate de die in diem salutare ei **ps. Euouae.**

Annunciate int gentes glam eius: in oibus pplis mira
bdia eius **Q**ui magnus dñs & laudabilis nimis. terri
bilis est sup omis deos **Q**ui omis dn gentiu demonia:
dñs aut celos fecit **C**onfessio & pulchritudo in aspectu
eius: sanctimonia & magnificentia in scificatione eius

Afferte dno patrie gentiu: afferte dno glam & honore:
afferte dno glam noi eius **C**ollite hostias & introite
in atria eius: adorare dnm in atrio sco eius **C**omoue
atur a facie ei uniuersa tra: dicite in gentib: q dñs reg
nauit **E**tenim correxit orbē tre qui non comouebit: iu
dicabit ppos in eqtate **L**etent celi & exultet tra: como
ueat mare & plenitudo eius: gaudebit campi & oia que
in eis sunt **C**unc exultabunt oia ligna siluar: a facie
dñi quia uenit: qm uenit iudicare tram **I**udicabit
orbē tre in eqtate: & ppos in iutate sua **G**loria pti. **an**

musical notation
Gaudere maria uirgo cunctas hereses sola interemi

sti in uniuerso mūdo. **D**ignare me laudare te.
Omnis regnauit exultet terra: letent inside
multe **N**ubes et caligo in circuitu ei:
iusticia & iudiciū correctio sedis ei **I**gnis **S.** Euouae.
ante ipm pcedet: et inflamabit in circuitu inimicos ei
Illigerūt fulgura eius orbi tie: uidit & cōmota est terra
Montes sic cera fluxerūt a facie dñi: a facie dñi om̄s
terra **A**nnūciauerūt celi iusticiā eius: et uiderūt om̄s
ppli glām eius **C**onfundant om̄s qui adorant scul
ptilia: et q̄ glantur in simulacris suis **A**dorare eum
om̄s angeli eius: audiuit & letata est syon **E**t exulta
uerūt filie iude: p̄t iudicia tua dñe **Q**ui tu dñs altis
sim̄ sup om̄em terrā: nimis exaltatus es sup om̄s deos
Qui diligitis dñm odite malū: custodit dñs animas
scoe suoe de manu pctoris liberabit eos **L**ux orta est
iusto: et rectis corde leticia **L**etam̄ iusti in dño: et cō
fitem̄ memorie
sanctificationis
eius **G**loria. **D**ignare me laudare te uirgo
sacra da michi uirtutem contra hostes tuos. **A**n̄
Cantate dño
canticū no
uū: q̄ mirabilia **P**ost partum uirgo. **E**uouae.

fecit **S**aluauit sibi dextera ei: et brachiū sc̄m eius **Q**uod
 tum fecit dñs salutare suū: in aspectu gentiū reuela
 uit iusticiā suā **R**ecordatus est m̄ie sue & uirtutis sue:
 domui isrl **U**iderūt om̄s timm̄i t̄re: salutare dei nostri
Libilate dño oīs t̄ra: cantate & exultate et psallite .

Psallite dño in cythara: in cythara et uoce psalmi:
 in tubis ductilibz et uoce tube cornee **L**ibilate in con
 spectu regis dñi: moueat̄ mare & plenitudo ei: orbis
 t̄rae et qui h̄itant in eo **A**lumina plaudent manu si
 mul: montes exultabūt a conspectu dñi: qm̄ uenit
 iudicare t̄ram **I**udicabit orbem t̄rae in iusticia: et
 populos in equitate **G**loria patri et filio: *Anty.*

Post partum uirgo inuiolata permansisti de i

Vadiuuabit eam deus uul
 tu suo. Deus in medio eius
 non cōmo. *Sin lucam*

genitrix intercede pro nobis. **I**n illo tempe. Intrauit ih̄s in quoddam castellū. & mu
 lier quedam martha noīe excepit illū in domū suam.
 Et huic erat soror noīe maria. Et reliq̄. *Omelia ueniabi*

Due iste dño dilecte sorores. duas *lis Sede psalteri.*
 uitas sp̄uales. quibz in p̄nti sc̄a exercet̄ ecclesia
 designant. **M**artha q̄dem actualē. qua primo in ca
 ritate sociamur. maria uo contēplatiuam qua in dei
 amore suspiram̄. **A**ctua em̄ uita est. panē esurienti
 tribuere. uerbo sapie nesciente docere. errantē corrigere.

ad humilitatis viam supbientē proximū reuocare. in
firmitatis curā gerere. que singulis quibusq; expediant
dispensare. & commissis nobis qualiter subsistere ualeant

Beata es uirgo maria a dei geni
tere. *Lu. 1. 28.*

28.

trix que credidi sti domi no perfecta sunt

28.

in te que dicta sunt ti bi ecce exaltata

28.

es super choros ange lo rum. Inter

28.

cede pro nobis ad dominū deum

28.

no strū. **A**ue maria a gracia ple na

Qontemplatiua
uo uita est. ca

ritate quidem *1. cor. viii.* do minus te cum. Inter.

dei & primi mente retinere. sed ab exteriori actione qui

escere. soli desiderio conditori inhere. ut nil iam agere

libeat. sed calcatis curis omnibus. ad uidendā faciē sui

creatoris animi maculet. ita ut iam nouit carnis cor-
ruptibilis pondus cu merore portare. totisq; desideris
appetere. illis hymnidicis angeloz choris intesse. admi-

Quod sceri cunctis celestibus. de
etia in conspectu dei merore
e in e lecta me a et **R**ruptione gaudere. Tu aut.

po nam in te thronum me um. Quia

con cupuit rex spe ciem tuam. **H**u di

filia et uide et inclina aurem tu am. **Nona**

Qui ergo ueniabilem diem assuptionis bte dei genit-
ris marie celebrant. Dignu est ut quantu possu-
mus creatori nro gras agamus. qz penas qis nobi eua-
mat intulit peccando. maria mat x iugo abstulit dnm
ihm pariendo. Et qz eua mundu errore copleuit. maria
abstinendo se a pctis. non solu exempli ondit salutis.
sed etia ipam nobis leticia attulit etne felicitatis. **I**hm
xpm dnm nrm. qui no solu mundu pditum liberauit.
um etia etne uite gaudia obedientib; sibi concessit. Tu. **R**

Ista est speciosa inter filias iherusalem

1355
sicut uidistis e am plenā caritate et dilectio

ne. In cubi libus et in ortis aro ma tum.

pe cie tua et pulchritudine tu a intende pro

Te dñi laudi. *Diap nob sc̄a*

spere proce de et reg na. In cu. *dei gem. laudi ā*

Assumpta est maria in celum. *Euouae. psalmi*

Dñs regnauit decore indutus est: indutus est dñs

fortitudine & p̄c̄uit se **E**tem firmavit orbē t̄e:

qui non cōmouebit **P**axata sedes tua ex tunc: a sc̄ado

tu es **E**leuauerūt flūia dñe: eleuauerūt flumina uocē

suā **E**leuauerunt flūia fluctus suos: a uocib; aquar

multar **M**irabiles clauones maris: mirabilis in altis

dñs **T**estimonia tua credibilia sc̄a sunt nimis: domū

tuam decet sanctitudo domine in longitudine dierum

Gloria patri et filio: et spiritui sancto **S**icut. *Ant*

Assumpta est maria in celum gaudent angeli laudā

tes benedicent dominū. **M**aria uirgo assumpta est.

Iubilate deo ois terra: seruite dño in leticia. **I**ntraite in aspectu eius: in exultatione.

Scito te qm dñs ipse est dñs: ipse fecit nos & non ipi. **E**uouae nos. **P**opulus ei & oues pascue eius: intrate portas ei in confessione: atria eius in ymnis confitemi illi. **L**audate nomie eius qm suavis est dñs: in eternū misericordia eius: & usq; in generationem et generationem ueritas eius.

Gloria. **M**aria uirgo assumpta est

ad ethereum thalamū in quo rex regum stellato

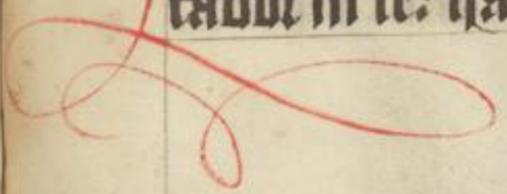
Deus dñs in te de luce. **I**n te de solio. **I**n te de odore. **E**uouae.

Situit in te aia mea: qm multiplicat tibi caro mea. **I**n terra deserta & in uia et in aquosa: sic in scō apparui tibi: ut uiderē uirtutē tuam & glām tuam.

Quoniam melior est misericordia tua sup uitas: labia mea laudabunt te. **S**ic benedicam te in uita mea: et in noie tuo

leuabo manus meas. **S**icut adipe & pinguedine repleatur aia mea: et labijs exultationis laudabit os meū.

Si memor fui tui sup stratū meū: in matutinis meditabor in te: qm fuisti adiutor nris. **E**t in uelamento

alaz tuaz exultabo: adhesit aia mea post te: me susce-
pit dextera tua. **L**psi uo in uanu quieserunt aiam mea:
introduit in infiora tre: tradent i manus gladii ptes
uulpiu erit. **R**ex uo letabit in deo: laudabunt omis
qui iurant in eo: qa obstructu est os loquenciu iniqua.

Deus misereat nri & bndicat nobis: illuet uultu
sui sup nos & misereat nri. **U**t cognoscamus in-
tra uiam tua: in oibz gentibz salutare tuu. **C**onfitea-
tur tibi ppli ds: confiteant tibi ppli omis. **L**etent & exul-
tent gentes: qm iudicas plos in eqtate. & gentes in tra-
dirigis. **C**onfiteant tibi ppli ds: confiteant tibi ppli om-
nes: tra dedit fructu suu. **B**enedicat nos ds ds nr: be-
nedicat nos ds: et
metuant eu omis
fines tre. **O**lia. **A**. **J**n odore ungentoru tuore curri-

Benedicite oia opa dmi dno: laudate
et superaltate eu in scia. **B**ndicite
angeli dmi dno: bndicite celi dno. **B**ene-
dicite aque omis que sup celos sut dno: bndicite omis
ictutes dmi dno. **B**ndicite sol & luna dno: bndicite stelle
celi dno. **B**ndicite ois ymber & ros dno: bndicite omis
spis dei dno. **B**ndicite ignis & estus dno: bndicite frigus
et estas dno. **B**enedicite rores & pruina dno: bndicite ge-
lu & frigus dno. **B**ndicite glacies & niues dno: bndicite

noctes & dies dñs **B**enedicite lux & tenebre dñs: bñdicite
 fulgura & nubes dñs **B**ñdicat tra dñs: laudet & superal
 tet eū in sc̄la **B**ñdicite montes & colles dñs: bñdicite
 omnia ginnancia in tra dñs **B**ñdicite fontes dñs: bñ
 dicite maria & flūia dñs **B**ñdicite cete & oīa que mouē
 tur in aquis dñs: bñdicite om̄s uolucres celi dñs **B**ñ
 dicite om̄s bestie & pecora dñs: bñdicite filij hoīm dñs
Benedicat isrl̄ dñs: laudet & superaltet eū in sc̄la **B**ñdi
 cite sacerdotes dñi dñs: bñdicite serui dñi dñs **B**ñdicite
 sp̄s & aīe iustorū dñs: bñdicite sc̄i & hūiles corde dñs **Be**
 nedicite anania azaria misahel dñs: laudate & superal
 tate eū in sc̄la **B**ñdicam̄ p̄cem & filii cum sc̄o sp̄u: lau
 dem̄ & superaltem̄ eum in sc̄la **B**ene
 dictus es dñe in firmamēto celi: & lau
 dabil̄ & gl̄osus & superaltatus in sc̄la. **B**enedic ta

Handwritten musical notation on a red line.

fi lia tu a domino quia per te fructum uite commu

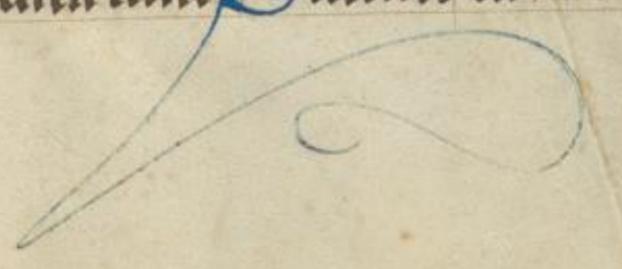
Handwritten musical notation on a red line.

nicauius. **V**ulchra es et decora. **Euonae. P̄s**

Laudate dñm de celis: laudate eū in excelsis **L**auda
 te eū om̄s angeli eius: laudate eū om̄s iūtutes eius

Laudate eū sol & luna: laudate eū om̄s stelle & lumen

Laudate eū celi celoz: et aque que sup celos sunt lau
 dent nomē dñi **Q**uia ip̄e dixit & facta sunt: ip̄e manda
 uit & creata sunt **S**tatuut ea in sc̄lm & in sc̄lm seculi:

preceptū posuit & non p̄teribit. **L**audate dñm de terra: dracones & om̄s abyssi. **I**gnis grando nix glacies sp̄s p̄cellarum: que faciūt uerbū eius. **M**ontes & om̄s colles: liḡ fructifera & om̄s ceteri. **B**estie & om̄ia pecora: serpentes et uolucres p̄nate. **R**eges terre & om̄s ppli: p̄ncipes & om̄es iudices terre. **I**uvenes & iuignes senes cū iunioribz laudēt nomen dñi: q̄ exaltatū est nomen eius solius. **C**onfessio eius sup̄ celū & terram: et exaltauit cornu ppli sui. **I**n om̄ibus sc̄is eius: filijs isrl̄ p̄plo appropinquāt sibi.

Cantate dño canticū nouū: laus eius in caelia sc̄torū. **L**etetur isrl̄ in eo q̄ fecit eū: & filie syon exultēt in rege suo. **L**audent nomen eius in choro: in tympano & psaltio psallant ei. **Q**uia b̄n̄placitū est dño in p̄plo suo: et exaltauit mansuetos in salute. **E**xultabūt sancti in gl̄a: letabunt̄ in cubilibz suis. **E**xultacōes dei in gutture eorum: et gladij anticipites in manibz eorū. **A**d faciendam uindictā in nationibz: increpacōes in pplis. **A**d alligādos reges eorū in cōpedibz: et nobiles eorū i manibus ferreis. **U**t faciant in eis iudiciū d̄scriptū: gl̄a hec est om̄ibus sc̄is eius. **L**audate dñm in sc̄is eius: laudate eum in firmamento uirtutis eius. **L**audate eū in uirtutibz ei: laudate eū sc̄dm̄ multitudinē magnitudinis eius. **L**audate eū in sono tube: laudate eū in psaltio & cythara. **L**audate eū in tympano & choro: laudate eū in cordis et organo. **L**audate eū in cymbalis b̄n̄sonantibus: laudate eum in cymbalis uibilationis: om̄nis spiritus laudet dominū. **G**loria patri et filio: et spiritui sc̄o. **A**

Pulchra es et decora filia iherusalem terribilis ut
 castroꝝ acies ordinata. **Antiphona.** **V**ie est ista. **Evangelium.**

Benedictus dñs dñs isrl: quia uisitauit et fecit
 redemptionē plebis sue. **Et** erexit cornu salutis no
 bis: in domo dauid pueri sui. **S**icut locutus est p os
 scōꝝ: qui a scōs sunt pphetarū ei. **S**alutē ex inimicis nr̄is:
 et de manu om̄i qui oderūt nos. **A**d faciendā m̄iam cū
 p̄ribz nr̄is: et memorari testamētū sui sc̄i. **I**urandum
 qd iurauit ad abrahā p̄cem nr̄m: daturū se nob̄. **U**t
 sine timore de manu inimicōꝝ nr̄ōꝝ libati seruiamus
 illi. **I**n sc̄itate & iusticia corā ip̄o: oibz diebz nr̄is. **U**t tu
 puer p̄ph̄a altissimi uocabis: p̄bis em̄ ante faciē dñi pa
 rare uias ei. **A**d dandā scienciā salutis plebi ei: in remis
 sionē peccōꝝ eorū. **P**er uiscera m̄ic̄ dei nr̄i: in quibz uisita
 uit nos oriens ex alto. **I**lluare h̄is
 qui in tenebris & in umbra mortis se
 det. ad dirigēdos pedes nr̄os i uia pac̄. **Oratio.** **V**ie est ista

ascendit sicut aurora surgens pulchra ut luna

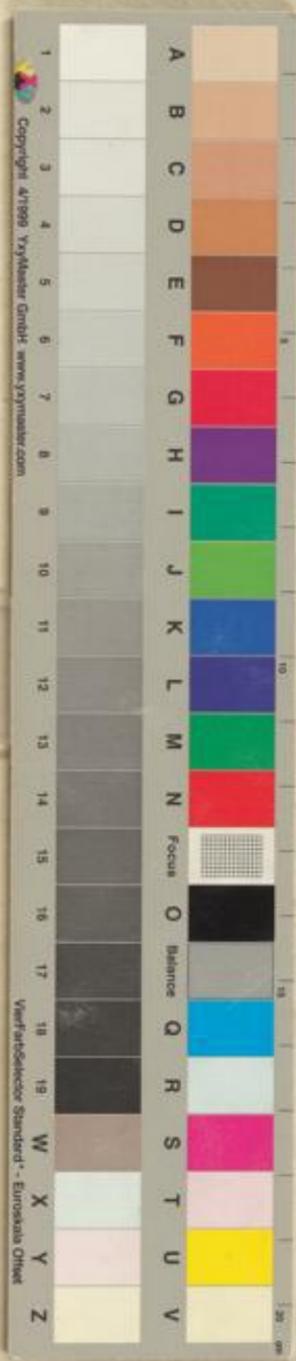
terribilis ut castroꝝ acies ordinata.

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, possibly representing a list or a table of contents. Some words are difficult to decipher due to fading and bleed-through.]

Manuskript. Sept. 1575, Nr.

Manuskript, Sept. 1575, Nr.